

Ydinkysymys: Miten Keusote voi tukea yhdessä muiden kanssa hyvinvointialueen asukkaiden mielen hyvinvointia?

SUOSITUS 1

Tavoittaakseen asukkaat Keusoten tulee tiivistää yhteistyötä sidosryhmien kanssa. Kohdentaa resurssien käyttö tehokkaasti sekä ennaltaehkäisevästi, huomioiden kohderyhmien erilaiset tarpeet.

Perustelut:

- Matalan kynnyksen tavoitettavuus
- Viestinnän saavutettavuus: Keusoten palvelupuhelin ja keskustelupalsta
- Paikallisuus: jos ei omaa toimipistettä, niin kytkentä / huomiointi paikallisesti muihin toimijoihin juuri silloin vahva (järjestösäästöt huom.)
- Metodi / kanava / info kohderyhmän tai ikäryhmän mukaan
- ”Läsnä ihmisen arjessa”: ennaltaehkäisevää. Miten voidaan tunnistaa ja tarjota mahdollisuuksia ennen sitä ”kynnystä”, jonka jälkeen ollaan raskaammissa varsinaisissa palveluissa?
- Huomiointi sidosryhmät sen tunnistamiseen on esim:
Järjestöt/kerhot/yhdistykset/seurat/ kunnat/seurakunnat/koulu → Hyvinvointialue, ihmisen omat yhteisöt arjessa, kokemusasiantuntijat, mitkä muut?
- Hakeutuminen ns. ilman syytä mahdollistaminen
- Toki ei aina vain sidosryhmien kautta, vaan myös omana toimintana
- Jatkumo matalasta kynnyksestä varsinaisiin sote-palveluihin
- Makkara houkuttelee aina ja takuuvarmasti: Keusote-grillimakkara ja torille

SUOSITUS 2

Keusoten tulee varmistaa helposti saavutettava, turvallinen ja luottamuksellinen kohtaaminen niissä kaikissa kanavissa, myös digitaalisissa, missä lapset ja nuoret ovat ja korostaa käyttäjälähtöistä viestintää.

Perustelut:

- Usein kun autetaan lasta / nuorta, pitää huomioida / auttaa myös perhettä.
- Lapsen ja aikuisen vastuun tunnistaminen
- Kanava ja prosessi kunnossa oireista palveluntarpeen arviointiin ja hoitoon
- Kuraattorin, koulupsykologin ja kouluterveydenhuollon (=opiskeluhuollon ammattilaiset) saavutettavuus ja tutuksi tuleminen (ei vain ”näissä asioissa voit lähestyä minua”)
- Kokemusasiantuntijoiden hyödyntäminen, samaistuttavien henkilöiden tai viiteryhmien kautta.
- Vanhemmat / huoltajat erittäin olennainen kohderyhmä
- Käyttäjälähtöisyys tarkoittaa esimerkiksi pelillisyyttä
- Informaation kehittäminen / tehostaminen kouluille Keusoten lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin palveluista ja mahdollisuuksista. Paitsi suurelle joukolle, mutta myös jonkinlaisena case-työskentelynä (pakottaa tutustumaan)
- Näkyvyys nuorten ”kiinnepisteissä” ja kanavissa (virtuaalinen (TikTok yms.) ja fyysiset kohtaamispaikat)
- → Selkeyttäminen, konkretisointi, selkeyttävämpää (ei liian monen klikkauksen tai oven takana)
- Luottamuksellisuus erittäin tärkeää
- Kouluvalmentajat esimerkiksi yksi kumppani
- Pelillisuus (vrt. poliisit pelaa)
- Käyttäjälähtöisyys erittäin tärkeää

SUOSITUS 3

Keusoten tulee panostaa ammattilaisten, kokemusasiantuntijoiden ja vertaistukiryhmien aktiiviseen yhteistyöhön luomalla kokemus- ja vertaistukiasiantuntijapankki, jossa on edustajia eri kokemuspohjista ja ikäluokista.

Budjetoimalla varmistetaan Keusoten ammattilaisten mahdollisuus hyödyntää asiantuntijapankkia sekä ennakoitavissa, että vertaistukea vaativissa tilanteissa. Aiheen tulisi olla paremmin näkyvillä kouluissa, työpaikoilla ja vapaa-ajan tapahtumissa yhteistyössä mm. kuntien ja järjestöjen kanssa.

Perustelut:

- Ammattilaisen tulee tunnistaa kokemusasiantuntijan hyöty ja osallistamisen tarve hoitoketjun eri vaiheissa.
- Ammattilaisen osaaminen tulee varmistaa, jotta hänellä on tarvittavaa osaamista ja tietoa hoitoa ja toipumista tukevista keinoista.
- Ammattilaisen toiminnan ja osaamisen mittaaminen.
- Asiantuntijapankkeja on jo olemassa -> mm. Keusote, HUS yhteistyössä eri järjestöjen kanssa ylläpitävät tietoa palveluntarjoajista.

Kannanotto:

- Ammattilaisen osaaminen tulee varmistaa, jotta hänellä on tarvittavaa osaamista ja tietoa hoitoa ja toipumista tukevista keinoista.
- Läheisen mahdollisuus auttaa on varmistettava mutta ammattilainen arvioi palvelutarpeen.

SUOSITUS 4

Inhimillinen, luottamuksellinen ja läsnä oleva kohtaaminen on kaiken palvelun lähtökohta. Asiakassuhteen pysyvyyteen saman ammattilaisen kanssa on panostettava. Keusoten on varmistettava ammattilaiselle riittävät resurssit ja ammatillisen jatkokoulutuksen mahdollistaminen. Asiakaskokemuksen seuranta ensiyhteydenotosta alkaen. Jälkiseuranta on erittäin tärkeää.

Perustelut:

- Ammatillisen osaamisen varmistaminen on tärkeää
- Ammattilaiselle tulee mahdollistaa työn tekeminen parhaalla mahdollisella tavalla
- Toimintaedellytysten tulee olla kunnossa
- Varmistettava opiskeluhuollon ammattilaisten osaaminen
- Läheisen auttamisen mahdollisuus vs. kiusaamisen mahdollisuus. Läheisten tulee voida auttaa avun saamisessa, ts. mahdollistetaan läheisten apu, ammattilainen arvioi palvelutarpeen

Kannanotto:

- Inhimillinen ja luottamuksellinen kohtaaminen on ammattilaisen ydinosamista, jota ilman työtä ei voi tehdä.

SUOSITUS 5

Kehotamme päättäjiä huolehtimaan siitä, että olemassa olevista mielen hyvinvointia edistävästä ja sitä tukevista palveluista viestitään monikanavaisesti, saavutettavasti ja säännöllisesti. Huolehditaan myös viestinnän riittävästä resursseista budjetoinnissa.

Perustelut:

- Kustannustehokkuus, kun olemassa olevista palveluista viestitään varhain ja ne on saavutettavissa
- Viestintä on osa ennakoivaa ja varhaista puuttumista
- Monikanavaisesti ja saavutettavasti tavoitetaan alueen asukkaat
 - Julistekampanjat, some-kanavat, info-tv:t, tietoiskut, paikallislehdet, kirjeet koteihin, paikalliset tapahtumat, kokemusasiantuntijapäivät
 - Kohdennettu viestintä
- Tieto auttaa hakeutumaan palvelun piiriin, kun on valmis

Kannanotto:

- Asukaspaneeli tiedostaa hyvinvointialueen taloudelliset haasteet, mutta toivoo päättäjien panostavan ennaltaehkäiseviin ja matalan kynnyksen mielen hyvinvoinnin palveluihin ja niiden kehittämiseen.

SUOSITUS 6

Kehotamme päättäjiä konkreettisiin toimiin mielenterveyteen liittyvän häpeän ja stigman vähentämiseksi asiakaskohtaamisissa, jotta niihin liittyvät pelot eivät estä avun hakemista. Hyvinvointialueen tulee tarjota eri toimijoille koulutuksia, joissa hyödynnetään mm. järjestöjen asiantuntijuutta ja kokemusasiantuntijoita. Huolehditaan riittävästä resurssoinnista täydennyskoulutuksiin liittyen. Lisäksi tuetaan mielen hyvinvoinnin moninaisuuden ymmärtämistä avoimen keskustelun ja samaistuttavien vertaisten avulla yhteiskunnassa.

Perustelut:

- Stigman vähentäminen vaikuttaa myönteisesti mielen hyvinvointiin
- Stigman vähentäminen madaltaa kynnystä hakea apua
- Kielteiset kokemukset voivat estää hakeutumisen avun piiriin
- Matalan kynnyksen palvelut, joihin voi hakeutua anonyymisti

Kannanotto:

- Hyvinvointialueella on tärkeää tehdä pitkäjänteistä työtä myönteisten asiakaskohtaamisten eteen, jotta vältetään häpeän kokemuksilta ja tullaan kuulluksi. Valtakunnallinen yhteistyö hyvinvointialueiden ja järjestötoimijoiden kanssa mielen hyvinvoinnin stigman vähentämiseksi.